

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.3.2018
COM(2018) 138 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o globálním paktu pro životní prostředí

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI DOPORUČENÍ

Mezinárodní skupina právních odborníků začala s podporou francouzské vlády pracovat na vytvoření nového nástroje mezinárodního práva v oblasti životního prostředí, jehož cílem je doplnit mezinárodní právní předpisy v oblasti životního prostředí, zlepšit jejich soudržnost a usnadnit provádění stávajících závazků, které z těchto právních předpisů vyplývají. Dne 24. června 2017 byl na Sorbonnské univerzitě v Paříži předložen návrh znění „globálního paktu pro životní prostředí“ (dále jen „pakt“). Prezident Francouzské republiky se při této příležitosti zavázal, že projekt paktu představí Valnému shromáždění OSN, a projekt byl poté OSN předložen dne 19. září 2017 během ministerského týdne 72. zasedání Valného shromáždění.

Hlavní cíle paktu ve smyslu jeho navrhovatelů jsou:

- zahrnout do právně závazné smlouvy základní zásady právních předpisů v oblasti životního prostředí, které již byly součástí všeobecných politických prohlášení, aby bylo možné je vymáhat u vnitrostátních soudů,
- změnit hlavní ustanovení právně závazných úmluv, které nemají všeobecnou platnost, na všeobecně platná ustanovení,
- doplnit nové zásady s ohledem na nové výzvy – návrh znění vypracovaný právními odborníky zahrnuje například zásady zákazu snížení úrovně právní ochrany a odolnosti, jakož i povinnost péče o životní prostředí.

[Bude aktualizováno, jakmile dojde k formálnímu předložení a/nebo přijetí usnesení]
V návaznosti na zasedání dne 19. září 2017 v New Yorku vypracovala skupina zemí *ad hoc* pod vedením Francie procedurální rezoluci, kterou předložila k přijetí Valnému shromáždění. Návrh rezoluce byl dne 20. prosince 2017 zpřístupněn v elektronické podobě za účelem získání společné podpory *[a oficiálně předložen Valnému shromáždění dne [vložit datum] 2018]*. Navrhovatelé usilují o přijetí usnesení v březnu 2018, aby v jarních měsících roku 2018 mohla být zahájena formální jednání o paktu. Prostřednictvím této rezoluce, o níž se v současnosti stále vedou neformální diskuse v New Yorku a která dosud nebyla formálně předložena, by Valné shromáždění mohlo:

- rozhodnout o vypracování mezinárodního nástroje, tzv. globálního paktu pro životní prostředí, s cílem doplnit mezinárodní právní předpisy v oblasti životního prostředí, zlepšit jejich soudržnost a usnadnit provádění stávajících závazků, které z těchto právních předpisů vyplývají,
- ještě před uspořádáním mezivládní konference rozhodnout o zřízení otevřené mezivládní pracovní skupiny, která by se v období od roku 2018 pokud možno nejpozději do roku 2020 scházela v New Yorku s cílem sjednat globální pakt pro životní prostředí,
- požádat předsedu Valného shromáždění o jmenování dvou zprostředkovatelů, kteří by vedli konzultace a jednání pracovní skupiny ve stálé koordinaci a za pravidelné konzultace se všemi členskými státy, regionálními skupinami a všemi příslušnými zúčastněnými stranami,
- rozhodnout o tom, že na prvním setkání této pracovní skupiny se budou posuzovat záležitosti vztahující se k organizaci práce mezi členy skupiny,

- požádat generálního tajemníka o zajištění, aby skupina byla při své činnosti, službách sekretariátu a poskytování základních informací a příslušných dokumentů podporována Programem OSN pro životní prostředí (UNEP),
- požádat UNEP o poskytnutí nezbytné pomoci při konzultacích s větším počtem zúčastněných stran s cílem shromáždit stanoviska k základním prvkům globálního paktu pro životní prostředí,
- doporučit, aby otevřená mezivládní pracovní skupina ukončila svou činnost nejpozději v roce 2020.

Navrhovatelé paktu upřesnili, že výsledky práce právních odborníků během procesu jednání se nebudou považovat za „předběžný návrh“.

Francouzská delegace od září 2017 informuje o této iniciativě Radu Evropské unie a Evropskou komisi na zasedáních Pracovní skupiny pro mezinárodní otázky životního prostředí (WPIEI-Global).

2. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Vzhledem k tomu, že jsou známy pouze obecné cíle této iniciativy a stávající návrh znění paktu vypracovaný právními odborníky nemá oficiální status, konzultace o této iniciativě by v tomto okamžiku měly jen omezený význam. Dne 15. února 2018 byl zveřejněn plán, jehož účelem je vysvětlit zúčastněným stranám, z jakého důvodu se toto doporučení pro rozhodnutí Rady připravuje a co je jeho cílem. Zúčastněné strany mají možnost v průběhu čtyř týdnů od zveřejnění plánu předložit zpětnou vazbu. Občané a zúčastněné strany budou konzultovány poté, co Valné shromáždění celý proces formálně zahájí. Jakmile tento nový mezinárodní nástroj začne v rámci pracovní skupiny OSN nabývat konkrétní podoby, využijí se všechny vhodné prostředky konzultace. Mezi příslušné zúčastněné strany patří zástupci správních orgánů členských států, nevládní organizace, občané EU a široká veřejnost a případně i jiné zúčastněné strany v závislosti na vývoji procesu jednání.

Proto nebylo provedeno ani posouzení dopadů, neboť doposud nebyl určen přesný rozsah a obsah jednání. Cílem účasti EU na jednáních je dosáhnout co nejlepšího souladu tohoto mezinárodního nástroje s příslušnými právními předpisy EU a mezinárodními právními předpisy.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA DOPORUČENÍ

Cílem tohoto doporučení je, aby Komise získala od Rady zmocnění k jednání o budoucím globálním paktu jménem EU. Právní základ pro to, aby Rada dala zmocnění k zahájení jednání, je čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

Předmět paktu by převážně spadal do oblasti politik a pravomocí EU, zejména v oblasti ochrany životního prostředí (čl. 192 odst. 1), a podle právních předpisů EU by jednání nemohla probíhat bez účasti EU.

Vzhledem k tomu, že předpisy mezinárodního práva a právní předpisy EU v oblasti ochrany životního prostředí musí zůstat i nadále v souladu, je nezbytné na ochranu integrity právních předpisů EU zavést opatření ve smyslu čl. 216 odst. 1 SFEU.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o globálním paktu pro životní prostředí

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Unie je smluvní stranou řady mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí a prostřednictvím svých vnitřních i vnějších politik a právních předpisů přispívá k jejich účinnému provádění.
- (2) Dne *[plánováno na březen 2018 – vložit skutečné datum]* přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci „vytvoření globálního paktu pro životní prostředí k posílení uplatňování mezinárodního práva v oblasti životního prostředí“ *[ověřit konečné znění názvu, vložit odkaz]*, kterou se zřizuje otevřená *[mezivládní]* pracovní skupina, jež bude jednat o globálním paktu pro životní prostředí [dále jen „pakt“], a kterou se stanoví, že se tato otevřená *[mezivládní]* pracovní skupina začne scházet od roku 2018.
- (3) Článek 191 Smlouvy upravuje pravomoci Unie v oblasti životního prostředí. V zájmu ochrany integrity právních předpisů Unie a s cílem zajistit, aby ustanovení mezinárodního práva a právní předpisy Unie o ochraně životního prostředí zůstaly i nadále v souladu, je nezbytné, aby byla Unie zapojena do jednání o paktu.
- (4) Komise by proto měla být zmocněna k zahájení jednání jménem Unie,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Komise se zmocňuje, aby jménem Unie sjednala globální pakt pro životní prostředí.

Článek 2

Směrnice pro jednání jsou stanoveny v příloze.

Článek 3

Jednání se povedou v konzultaci s *[název zvláštního výboru, který vloží Rada]*.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.
V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*